

OVALIK KİLİKYA BÖLGESİ: YENİ KRONOLOJİ

Mirko Novak*

Ekin Kozal^{1**}

Özet

Prehistorya ve Önasya Arkeolojisi'nde kullanılan kronoloji sistemleri bulun-
tuların üretildiği malzemelere dayandırılarak üçe bölünmüştür: Taş, Tunç, Demir;
Erken-Orta-Geç Tunç Çağı; Erken Tunç Çağı I-II-III vb. Kullanılan terminolojinin
çok geniş bölgelerde geçerli olmasına rağmen, büyük bir sorun oluşturmaktadır.
Farklı bölgeler için aynı terimlerin kullanılmasına rağmen, bu terimler farklı anlam-
lar içermektedir. Ayrıca, dönemler arası ayrımlar ve geçişler de genellikle belirgin
değildir. Bu sorunları ortadan kaldırmak için bölgesel kronolojilerin oluşturulması
gereklidir. Tarihi olaylar, maddi kalıntılardaki değişimler (Ör. Seramik) ve genel
sosyal değişimler ve gelişmeler, yerel bölgesel kronolojilerin oluşturulmasında
(Ör.şehircilik) ele alınmalıdır. Böyle bir çalışma uluslararası ARCANE projesinde
başarılı bir şekilde yürütülmüş ve sonuçlandırılmıştır. Bu makale kapsamında, Ki-
likya için, M.Ö. Erken 2. bin-Geç 1. bin arasındaki yeni bölgesel kronoloji çalışma-
mızı kısaca sunuyoruz.

Anahtar Kelimeler: *Ovalık Kilikya Bölgesi, Kronoloji, Terminoloji, Tunç
Çağı, Demir Çağı*

Abstract

Chronological systems used in the archaeology of pre- and proto-historical
periods are divided into three based on the materials that have been used: Stone,
Bronze, Iron Ages, Early-Middle-Late Bronze Age, Early Bronze Age I, II, III etc.
Even though the terminology that is used is valid in wide areas, it causes a major
problem. The same terms are used for different areas, but these terms have different
meanings. The result is a confusion even among scholars, which makes inter

* Prof. Dr., MirkoNovak, Bern University, Institute of Archaeological Sciences,
Email: miroslav.novak@iaw.unibe.ch

** Doç. Dr., Ekin Kozal, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji
Bölümü Email: ekozal08@gmail.com

KAYNAKÇALAR

- Ahrens, A. / Kozal, E. / Novák, M. "Sirkeli Höyük in Smooth Cilicia. A General Overview from the 4th to the 1st Millennium BC" in: P. Matthiae / F. Pinnock / L. Nigro / N. Marchetti (ed.), *Proceedings of the 6th ICAANE in Rome, Vol. II*, Wiesbaden, 2010, 55–74.
- R.Braidwood, Mounds in the Plain of Antioch: An Archeological Survey, OIP 48, Chicago 1960.
- Çaneva, I. / Sevin, V. (Hg.), *Mersin-Yumuktepe. A Reappraisal*, Lecce 2004.
- Çambel, H. (ed.) *Karatepe-Aslantaş. Azatiwataya 2, Archäologische Forschungen* 29, Wiesbaden 2014.
- Çambel, H. / Özyar, *Karatepe-Aslantaş. Azatiwataya. Die Bildwerke*, Mainz 2003.
- Darga, M. "Karatepe-Azatiwataya Kalesi'nin Çanak Çömlek Buluntuları", *Anadolu Araştırmaları* 10, 1986, 371–400.
- Garstang, J. *Prehistoric Mersin. Yümük Tepe in Southern Turkey*, Oxford 1953.
- Gates, M.-H. "Kinet Höyük (Hatay, Turkey) and the MB Levantine Chronology", *Akkadica* 2000, 199–200, 77–102.
- Gates, M.-H. "Dating the Hittite Levels at Kinet Höyük: a Revised Chronology" D. P. Mielke, J. Seeherand U.-D. Schoop(eds.) *Structuring and Dating in Hittite Archaeology*, BYZAS 4, İstanbul 2006, 293-309.
- Gates, M.-H. "2009 Season at Kinet Höyük (Yeşil-Dörtöyl, Hatay)" *Kazı Sonuçları Toplantısı* 32/3: 182-195.
- Girginer K.S. / Özdemir H.F. / Kaplan B. "2002-2006 Yılları Kapadokya ve Kilikya Yüzey Araştırmaları: Genel Bir Değerlendirme", B. Can / M. Işıklı (eds.), *Doğudan Yükselen Işık, Arkeoloji Yazıları, Atatürk Üniv. 50. Kuruluş Yıldönümü Arkeoloji Bölümü Armağanı*, İstanbul 2008, 231-266.
- Goldman, H. *Excavation at Gözülü Kule, Tarsus II. From the Neolithic through the Bronze Age*, Princeton 1953.
- Goldman, H. *Excavation at Gözülü Kule, Tarsus III. The Iron Age*, Princeton 1963.
- Hodos, T. / Knappett, C. / Kilikoğlu, V. "Middle and Late Iron Age Painted Ceramics from Kinet Höyük: Macro, Micro and Elemental Analyses", *Anatolian Studies* 55, 2005, 61–87.
- Hrouda, B. "Vorläufiger Bericht über die Ausgrabung sergebnisseauf dem Sirkeli Höyük / Süd türkei von 1992–1996", *Istanbuler Mitteilungen* 47, 1997, 91–150.
- Hrouda, B. "Survey in der Umgebungvon Sirkeli Höyük 1994", G. Arsebük / M. J. Mellink / W. Schirmer (ed.), *Light on Top of the Black Hill. Studies presented to Halet Çambel*, İst. 1998, 427–433.
- Jean, E. "The Hittites in Mersin-Yumuktepe: Old Problems and New Direction", D. P. Mielke, J. Seeherand U.-D. Schoop (eds.) *Structuring and Dating in Hittite Archaeology*, BYZAS 4, İstanbul 2006, 311–332.
- Kozal, E. "Exploring Sirkeli Höyük in the Late Bronze Age and its Interregional Connections", K.A. Yener (Ed.), *Across the Border: LateBronze-Iron Age Relationsbet ween Syria and Anatolia, Proceedings of a Symposium held at the Research Center of Anatolian Studies, Koç University, İstanbul May 31–June 1, 2010*, Ancient Near Eastern Studies 42, Leiden/Boston 2013, 213-224.
- Kozal, E. / Novák, M. Sirkeli Höyük. A Bronzeand Iron Age Urban Settlement in Plain Cilicia, in: Ü. Yalçın (Hg.), *Anatolian Metals VI, Der Anschnitt Beiheft* 25, Bochum 2013, 229-238.
- Lehmann, G.; Killebrew, A.E.; and Gates, H.H. "Summary of the 2006 Cilicia Survey (Iskenderun Bay Region)" *Araştırma Sonuçları Toplantısı* 25.3, 2008, 171-188.
- Mellink, M.J. "Anatolian and Foreign Relations of Tarsus in the Early Bronze Age" K. Emre / B. Hrouda / M. J. Mellink / N. Özgüç (ed.), *Anatolia and the Ancient Near East. Studies in Honor of Tahsin Özgüç*, Ankara 1989; 319–331.
- Mountjoy, P. "The Mycenaean Pottery from the 1934-1939 Excavations at Tarsus" A. Özyar(ed.) *Field Seasons 2001-2003 of Tarsus-Gözlükule Interdisciplinary Research Project*, İst., 2005, 88-134.
- Özyar, A. (ed.) *Field Seasons 2001–2003 of the Tarsus-Gözlükule Interdisciplinary Research Project*, İstanbul 2005.
- Slane, D.A. *Middle and Late Bronze Age Architecture and Pottery in Gözülü Kule, Tarsus. A New Analysis*, Ann Arbor 1987.